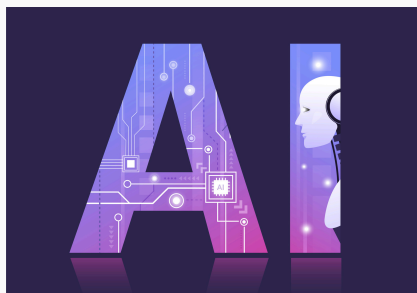

Plné moci pro styk s úřady

Od července je možné používat takzvaný Registr zastupování pro vytváření a používání plných mocí při jednání s úřady v digitální podobě. Výhodou oproti papírové plné moci bude zejména umožnění jejího opětovného využívání u různých úřadů bez složitého vytváření a dokládání další kopie, snadná odvolatelnost a celkově úspora času. Předejde se zároveň problémům s tím, že dokument plné moci někdo ztratí, či poničí.

Nariadení “AI Act”

K 1. 8. 2024 vstoupilo v platnost nařízení EU o umělé inteligenci, tzv. “AI Act”. Nařízení bude postupně nabývat účinnosti, většina jeho ustanovení k 2. 8. 2026, některá však i dříve.

Zákaz postupů představujících nepřijatelné riziko bude účinný od února 2025, nejpozději v květnu 2025 bude zveřejněn kodex správné praxe a pravidla pro obecné modely umělé inteligence (GPAI) budou účinná od srpna 2025. Komplexně fungující systém a veškeré procesy by měly být nastaveny od roku 2031. Cílem regulace je zajistit bezpečné a etické využívání technologie, transparentní prostředí pro rozvoj a podporu inovací.

Zákon o hromadných žalobách

K 1. červenci 2024 nabyl účinnosti nový zákon č. 179/2024 Sb., o hromadném občanském řízení soudním. Zákon zpracovává směrnici Evropského parlamentu a Rady 2020/1828 o zástupných žalobách na ochranu kolektivních zájmů spotřebitelů a přináší tak do českého právního systému možnost hromadných žalob spotřebitelů proti podnikatelům.

Oproti původnímu návrhu tzv. opt-out varianty účasti pracuje platné znění s tzv. opt-in variantou účasti. V praxi to budou spotřebitelé, kdo se bude muset aktivně přihlásit k tzv. skupině pomocí formulářové přihlášky dodané k rukám společného žalobce.

Hromadnou žalobu podává vždy právnická osoba zapsaná do seznamu oprávněných osob podle zákona o ochraně spotřebitele. Hromadná žaloba musí být podána žalobcem, který jedná v zájmu skupiny (v okamžiku podání žaloby jménem alespoň 10 osob, které tvrdí, že jsou nositeli práv založených na podobném skutkovém stavu). Žalobci náleží za hromadné řízení odměna, nejvýše však 16 % z přisouzeného plnění. Hromadné řízení nemůže skončit rozsudkem pro uznání ani není možné vydat rozkaz. Rozsudek nebo jiné rozhodnutí, kterým se hromadné řízení končí, bude uveřejněno v rejstříku hromadných řízení. Ve výroku soud uvede, zda je zúčastněným členům přiznáno právo a žalovanému způsob splnění povinnosti a lhůtu k plnění.

První pokuty podle novelizovaného zákona o významné tržní síle

ÚOHS ukončil několik prvních řízení podle novelizovaného znění zákona o významné tržní síle.

Řetězci supermarketů Kubík byla uložena pouze nápravná opatření, a to pokud jde o chybějící odhad nákladů na poskytování marketingových služeb.

Byly také uloženy první pokuty. Nejdříve byla uložena pokuta ve výši 456 000 Kč výrobci potravin za porušení maximální lhůty splatnosti a poté prodejci Košík.cz pokuta ve výši 1,8 milionu Kč za nedostatečnou specifikaci služeb a chybějící odhad nákladů. Další dvanáct správních řízení v současné době probíhá.

Nový zákon o pobytu cizinců

Vláda koncem srpna schválila návrh nového zákona o pobytu cizinců

Návrh nového zákona o pobytu cizinců by měl vstoupit v platnost od ledna 2026. Návrh zavádí několik novinek, mezi nimi také povinnou registraci občanů EU při pobytu delším 90 dnů. Účelem je zejména snazší evidence a plánování kapacit školek a dalších zařízení provozovaných obcemi. Pro cizince také budou podle návrhu dostupnější služby, které jsou vázané na ověření identity.

Nový zákon dále počítá s digitalizací agendy a elektronizací řízení o pobytu. Měl by vzniknout nový informační systém, který bude místo policie spravovat přímo Ministerstvo vnitra.

Nový zákon by měl posílit i institut tzv. garanta. Tím je osoba, která občanům třetích zemí umožňuje plnit účel jejich pobytu. Půjde tedy o lidi nebo subjekty, u kterých bude cizinec po příchodu do ČR působit.

Práva a povinnosti garanta jsou v novém návrhu jasně definovány, bude mít přístup do pobytového řízení daného cizince a bude také odpovědný za úhradu jeho případného vyhoštění. Posílení institutu by mělo přispět k posílení odpovědnosti subjektů, které mají na příjezdu a pobytu cizince zájem

Novela AML zákona

Změny v převozu hotovosti a přísnější povinnosti pro obchodníky s virtuálními aktivy

Po vrácení Senátem Poslanecká Sněmovna znovu projedná novelu zákona proti praní špinavých peněz, která mimo jiné zpřísňuje převoz hotovosti do jiného členského státu. Jde o reakci na doporučení Rady Evropy, dle které jsou současná opatření nedostatečná. Dnes platí povinnost hlásit převoz hotovosti pouze přes vnější hranice EU při převozu více než 10 000 EUR (cca 250 000 Kč), což se v České republice týká pouze mezinárodních letišť.

Novela počítá se zavedením limitu 15 000 EUR (cca 380 000 Kč) a povinnosti hlásit hotovost i při převozu do jiného členského státu osobně, poštou či zásilkovou službou. Na vyzvání celní správy bude nutné oznámit vlastníka a příjemce hotovosti a vysvětlit důvod převozu. Novela také počítá se zpřísněním pravidel pro obchodníky s virtuálními aktivy. Ti budou nově muset při identifikaci klienta získat informaci o původci nebo příjemci virtuálního aktiva. Důležitost analytické úlohy FAÚ bude také posílena. Okruh osob, které se mohou zúčastnit národního hodnocení rizik, rozšiřuje o některé soukromé subjekty, které mohou mít k dispozici potřebné informace. Podle důvodové zprávy půjde třeba o zbrojaře nebo o obchodníky s biologickým nebo chemickým materiálem. Analytický úřad pak bude jejich informace vyhodnocovat. Účinnost novely je stanovena na 30. 12. 2024.